

وقتِ درو

زهرا نصیری
آموزگار ابتدایی

هر کشت را برداشتی است و هر تلاشی را نتیجه‌ای. اگر محصولی کاشته شود، باید زمان مشخصی بگذرد تا با سپری شدن مراحل داشت، به مرحله‌ی برداشت برسد. شاید در این میان تنها کشتی که با برداشتش هم‌زمان است، پرورش و آموزش به‌ویژه دربارهی کودکان است.

اردیبهشت آخرین ماه سال تحصیلی است و آنچه در کارنامه‌ی پایانی ثبت می‌شود، نتیجه‌ی تلاش چندماهه‌ی دانش‌آموز و معلم اوست، اما این فقط ظاهر ماجراست. درباره‌ی تعلیم و تعلم به‌واقع این‌گونه است که هر لحظه آموختن برابر است با برداشت و نتیجه. این موضوع درباره‌ی کودکان ملموس‌تر است؛ چراکه هر نقشی بر لوح وجودشان بخورد، در عمق جانشان رخنه می‌کند و از همان لحظه نتیجه‌اش را در زندگی خود می‌بینند؛ حال گل و ریحان باشد یا علف هرز.

دومین سال تجربه‌ی آموزش مجازی هم رو به اتمام است، با این تفاوت که امسال می‌توان آن را نیمه‌مجازی دانست. دیگر چیزی تا زمان ارزیابی باقی نمانده است.

از آنجا که ارزیابی در دوره‌ی ابتدایی به‌صورت کیفی توصیفی انجام می‌شود، معلم تمام فرایندهای یادگیری در طول سال تحصیلی را در نظر می‌گیرد تا امتیازی معقول و منصفانه را در کارنامه‌ی دانش‌آموز وارد کند. در این اوضاع یکی از مهم‌ترین موضوعات، چگونگی استفاده از ماه پایانی سال تحصیلی است و اینکه معلم، کلاس مجازی یا حضوری خود را چگونه مدیریت کند و چه محتوایی ارائه دهد تا برای تکمیل و تثبیت آموخته‌های دانش‌آموزان مفید واقع شود.

در این‌جا نظر چند تن از معلمان دوره‌ی ابتدایی را می‌خوانید:

زهرا حیدری آموزگار پایه‌ی پنجم

من برای تثبیت یادگیری و نیز ارزشیابی آموخته‌ها از فرصت تعطیلات عید بهره بردم؛ به این ترتیب که برای بچه‌ها تمرین‌های عملکردی تعیین کردم تا آموخته‌های خود را با فعالیت‌های جذابی در عمل به کار بگیرند و نتیجه را در کلاس ارائه بدهند. البته از اهمیت مرور و تمرین در پایان سال تحصیلی نباید غافل شد. به نظرم باید اردیبهشت‌ماه به تکرار و تمرین اختصاص داده شود.»

لیلامحبی

آموزگار پایه‌ی سوم

آموزش مجازی فرصت‌های یادگیری و روش‌های ارزیابی جدیدی را در اختیار معلمان و دانش‌آموزان قرار داده است و باید برای آن برنامه‌ی مفیدی داشت.

در اسفندماه سال ۱۳۹۸ وقتی آموزش مجازی آغاز شد، فرایند آموزش و ارزیابی صحیح برای معلمان و دانش‌آموزان خیلی سخت بود؛ ولی حالا با گذشت دو سال، معلمان خلاق به روش‌های خوبی دست یافته‌اند که از طریق آن روش‌ها هم آموزش مؤثری را ارائه و هم ارزیابی اصولی و درستی را انجام می‌دهند. این شرایط سخت باعث شد دانش‌مادر زمینه‌ی فناوری آموزشی بالاتر برود. حتی پس از بازگشایی کامل مدرسه‌ها هم می‌توان از این روش کمک گرفت. حالا که در پایان سال تحصیلی قرار داریم، باید ارزیابی‌هایمان را در همین راستا انجام دهیم؛ همان‌طور که برای تعطیلات نوروزی فعالیت‌هایی تعریف کردیم که کودکان با شوق و علاقه و با استفاده از فناوری آن‌ها را انجام دهند.

فاطمه محمدی

آموزگار پایه‌ی پنجم

با وجود تجربه‌ی دوساله در آموزش مجازی، هنوز خیلی راه داریم تا به آموزش و ارزشیابی مطلوب در این شرایط دست پیدا کنیم.

به نظر من آموزش مجازی برای کودکان و در نهایت ارزیابی آن‌ها، به روش تدریس مخصوص به خود نیاز دارد. کارشناسان این حوزه باید با جمع‌آوری نظر و تجربه‌های معلمان، به تدوین آن روش‌ها بپردازند تا معلمان و دانش‌آموزان از سردرگمی موجود بیرون بیایند.

به پایان سال تحصیلی رسیده‌ایم. دو سال از تجربه‌ی آموزش مجازی می‌گذرد، اما هنوز هم کاملاً مشخص نیست چگونه باید ارزیابی دقیقی از دانش‌آموز انجام شود یا اینکه معلم چگونه برگه‌های «برنامه‌ی ملی شهاب» را درست و دقیق پر کند؛ در حالی که این برگه‌ها آینده‌ی دانش‌آموزان را رقم می‌زنند و باید با شناخت دقیق از توانایی‌های او پر شوند. از طرفی تجربه‌ی دوساله به ما نشان داد که احتمال ادامه‌ی این وضعیت یا وضعیتی مشابه وجود دارد. بنابراین باید تدبیری اندیشید که ارزیابی‌های تکوینی و پایانی دقیق و اصولی انجام شوند.

مینا باقری

آموزگار پایه‌ی چهارم

به‌دلیل شیوع امیکرون در بهمن و اسفند کلاس‌ها به‌طور کلی مجازی بودند. تصمیم گرفتم با هماهنگی مدرسه برای دانش‌آموزانی که به تمرین بیشتر نیاز داشتند، کلاس رفع اشکال حضوری برگزار کنم. به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی کرده بودم که در هر کلاس فقط یک یا دو نفر دانش‌آموز حضور داشته باشند. کلاس‌ها بسیار مفید بودند و اشکالات دانش‌آموزان به‌راحتی برطرف می‌شدند.

لیلا حیدری آموزگار پایه‌ی اول

برای اینکه از فرصت پایانی سال تحصیلی استفاده‌ی لازم را ببریم، در وهله‌ی اول باید مشکلات یادگیری دانش‌آموزان را بشناسیم. سپس برایشان تمرین‌های مربوط به مباحث را از ساده به مشکل طراحی کنیم تا با انجام آن‌ها اشکالاتشان برطرف و مباحث در ذهنشان تثبیت شوند.

هر معلمی در ماه‌های پایانی سال شناخت لازم را درباره‌ی دانش‌آموزانش کسب می‌کند. به نظرم با توجه به شرایط آموزش مجازی، لازم است معلم با دانش‌آموزانی که مشکل یادگیری دارند، تک‌به‌تک کار کند و به هر کدام تمرین‌ها و تکالیف مخصوص بدهد تا در پایان سال کلاس سطح مشخص و همسانی داشته باشد.

اگرچه در ارزشیابی پایانی باید وضعیت واقعی دانش‌آموز در نظر گرفته شود، ولی نباید فراموش کنیم که در ارزشیابی کیفی توصیفی مقایسه‌ی دانش‌آموزان با یکدیگر صحیح نیست و هر دانش‌آموز باید با توجه به توانایی‌ها و تلاش خودش ارزیابی شود.

امید که معلمان خلاق و توانمند از تهدیدی به نام «کرونا» فرصتی به نام «روش‌های نوین آموزش و ارزشیابی» را در آموزش مجازی و مجازی‌حضوریی بیافرینند.

زهرا اسکندری معلم پایه‌ی ششم

تجربه‌ی سال‌ها تدریس به کودکان به من آموخته است پایان سال را باید در آینه‌ی آغاز سال ببینم. بودجه‌بندی و برنامه‌ریزی صحیح در آغاز سال و تعیین روش‌های مناسب برای تدریس هر مبحث، مهم‌ترین کار برای رسیدن به نتیجه‌ی مطلوب در زمینه‌ی فعالیت‌های آموزشی و پرورشی است.

گرچه اردیبهشت ماه نتیجه است و برای هر دانش‌آموز کارنامه‌ی صادر می‌شود، اما به اعتقاد من در دوره‌ی ابتدایی هر لحظه از آموزش، همان لحظه‌ی نتیجه است و معلم هر بذری در دل و جان و ذهن کودک بکارد، همان لحظه نتیجه‌ی دریافت خواهد کرد. درست است که با گذر زمان و تکرار مباحث در امور آموزشی و پرورشی، موضوع در ذهن کودک تثبیت می‌شود، ولی چون در سنین کودکی همه‌چیز در دل و جان انسان پایه‌گذاری می‌شود، مهم است که شالوده‌ی محکم و درست و استواری بنا نهاده شود.